

Motion till riksdagen 2024/25:428

av Serkan Köse (S)

Ökad integrering av kultur inom äldreomsorgen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en nationell strategi för att integrera kultur i äldreomsorgen som ett verktyg för att främja hälsa och välbefinnande bland äldre och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kulturaktiviteter som musik, konst, litteratur och teater har väldokumenterade positiva effekter på hälsa och välbefinnande hos äldre. Studier visar att dessa aktiviteter inte bara kan motverka ensamhet och depression, utan även bromsa kognitiv nedgång, vilket är vanliga problem bland äldre. Enligt en rapport från Statens kulturråd förbättrar regelbunden kontakt med kulturaktiviteter livskvaliteten hos äldre, vilket i sin tur minskar belastningen på vård- och omsorgssystemet. Trots dessa bevisade fördelar är kulturinsatser inom äldreomsorgen ofta begränsade och beroende av enskilda initiativ, snarare än att vara en integrerad del av vården.

För att åstadkomma en verklig förändring och göra kultur till en naturlig del av äldreomsorgen krävs en nationell strategi som höjer livskvaliteten för äldre. Jag anser att kultur kan bli ett kraftfullt verktyg för att uppnå långsiktiga mål om jämlik hälsa och tillgång till vård, samt för att minska hälsoklyftor och säkerställa att alla äldre får möjlighet till ett rikt och meningsfullt liv.

För att göra kulturaktiviteter mer tillgängliga inom äldreomsorgen bör vi skapa partnerskap med lokala kulturinstitutioner och konstnärer. Genom att utvidga deras befintliga program till att omfatta äldreboenden och vårdhem kan vi skapa en mer levande och engagerande miljö för de äldre utan att det innebär några större kostnadsökningar. Forskning från Norges kulturråd visar att deltagande i kulturella aktiviteter kan minska användningen av psykofarmaka och antidepressiva läkemedel bland äldre.

För att långsiktigt integrera kultur i äldreomsorgen kan även utbildningen av vårdpersonal inkludera moduler om kulturens hälsofrämjande effekter. Detta skulle göra det enklare för personalen att inkludera kulturaktiviteter i sitt dagliga arbete. Digitala lösningar bör också utforskas som en del av denna strategi. Med hjälp av existerande teknik och digitala plattformar kan kulturupplevelser, såsom onlinekonserter, konstutställningar och litteraturläsningar, bli tillgängliga för äldre, särskilt för dem som bor i avlägsna eller resurssvaga områden.

Att integrera kultur i äldreomsorgen är inte bara en fråga om välbefinnande, utan även om ekonomisk hållbarhet. Genom att förbättra äldre personers psykiska och fysiska hälsa kan vi minska behovet av dyra medicinska behandlingar och sjukhusvård. Jag menar att en nationell strategi för att integrera kultur i äldreomsorgen skulle säkerställa att våra äldre får tillgång till de kulturaktiviteter som kan förbättra deras hälsa och välbefinnande. Samtidigt bidrar vi till att de får leva ett rikt och meningsfullt liv med tillgång till kulturens hälsofrämjande effekter.

Serkan Köse (S)